

Cuprins

Prefață	7
Listă de abrevieri	9

PARTEA I. TEORIA GENERALĂ

CAPITOLUL I. NOȚIUNI GENERALE DESPRE DREPT	13
Secțiunea I. Accepțiunile conceptuale ale termenului drept	13
§1. Considerații generale.....	13
§2. Dreptul obiectiv (pozitiv).....	13
§3. Dreptul subiectiv	14
Secțiunea a II-a. Sistemul dreptului	14
§1. Precizări prealabile	14
§2. Norma juridică.....	15
§3. Instituția juridică.....	15
§4. Ramuri de drept și discipline juridice	15
1. Ramuri de drept.....	15
2. Discipline juridice	17
§5. Diviziunile tradiționale ale dreptului	17
§6. Dreptul internațional public și dreptul Uniunii Europene	19
3. Dreptul internațional public	19
4. Dreptul Uniunii Europene și poziția acestuia în cadrul sistemului român de drept	19
§7. Poziția dreptului afacerilor	20
Secțiunea a III-a. Principalele „familii” (sisteme) de drept în lumea modernă	21
§1. Precizări prealabile	21
§2. Sistemul de drept romano-germanic	22
§3. Sistemul de drept de common-law (anglo-saxon).....	23
§4. Armonizarea diferențelor culturale	23
CAPITOLUL II. NORMA JURIDICĂ	24
Secțiunea I. Noțiunea și trăsăturile normelor juridice	24
§1. Noțiunea normei juridice	24
5. Precizări prealabile.....	24
6. Definiția normei juridice	24
§2. Trăsăturile normei juridice	24
7. Precizări prealabile.....	24
8. Caracterul obligatoriu al normei juridice	24
9. Caracterul general	25
10. Caracterul impersonal	25

Secțiunea a II-a. Structura normei juridice	25
§1. Structura logico-juridică a normei	25
11. Precizări prealabile	25
12. Ipoteza normei juridice	25
13. Dispoziția	26
14. Sancțiunea	26
§2. Structura tehnico-juridică a normei	26
Secțiunea a III-a. Clasificarea normelor juridice	27
§1. Clasificarea normelor după criteriul conduitei prescrise	27
15. Precizări prealabile	27
16. Normele imperative	27
17. Norme dispozitive	28
§2. Clasificarea normelor după natura interesului protejat	28
18. Precizări prealabile	28
19. Normele de ordine publică	28
20. Normele de ordine privată	29
§3. Clasificarea normelor după sfera de aplicare	29
21. Precizări prealabile	29
22. Norme generale	29
23. Norme speciale	30
§4. Clasificarea normelor după ramura de drept	31
Secțiunea a IV-a. Aplicarea normelor juridice	31
§1. Aplicarea în timp a normelor juridice	31
24. Precizări prealabile	31
25. Intrarea în vigoare	31
26. Ieșirea din vigoare a normelor juridice	31
27. Principiul neretroactivității legii	32
28. Principiul aplicării imediate a legii noi	33
§2. Aplicarea în spațiu a normelor juridice și asupra persoanelor	34
29. Aplicarea în spațiu	34
30. Aplicarea normei juridice asupra persoanelor	34
Secțiunea a V-a. Interpretarea normelor juridice	35
§1. Noțiunea și rațiunea interpretării normelor juridice	35
31. Noțiunea	35
32. Rațiunea și importanța interpretării normelor juridice	35
33. Clasificarea interpretării normelor juridice	36
§2. Felurile interpretării normelor juridice	37
34. În raport de rezultatul interpretării	37
§3. Metodele de interpretare ale normelor juridice	37
35. Enumerarea metodelor de interpretare	37
36. Metoda gramaticală	37
37. Metoda sistematică	38
38. Metoda istorico-teleologică	39
39. Metoda logică	39
CAPITOLUL III. IZVOARELE DREPTULUI AFACERILOR	43
Secțiunea I. Considerente generale asupra noțiunii de izvor de drept	43

§1. Conceptul, acceptiunea și determinarea izvoarelor dreptului afacerilor	43
40. Conceptul și acceptiunile noțiunii de izvor de drept	43
41. Clasificarea izvoarelor formale ale dreptului	43
§2. Determinarea izvorelor dreptului	44
42. Precizări prealabile	44
43. Identificarea actuală a izvoarelor dreptului afacerilor	44
44. Ierarhia izvoarelor dreptului privat în general (inclusiv în dreptul afacerilor) conform noului Cod civil	44
Secțiunea a II-a. Legea. Actele normative	47
§1. Noțiune. Accepțiuni. Clasificare	47
45. Legile în sens restrâns	47
§2. Acte normative interne. Ierarhia actelor normative	49
§3. Actele normative ale Uniunii Europene și ierarhia acestora. Poziția acestora în cadrul izvoarelor interne de drept	49
46. Regulamentul	49
47. Directiva	50
Secțiunea a III-a. Uzanțele	51
§1. Noțiune. Feluri. Clasificare	51
48. Noțiune. Caracterizare	51
49. Clasificarea uzanțelor	52
§2. Regimul juridic al uzanțelor și poziția acestora în cadrul sistemului dreptului	53
§3. Codificarea uzanțelor	53
Secțiunea a IV-a. Principiile generale ale dreptului și doctrina	53
§1. Principiile generale ale dreptului	53
50. Noțiunea	53
51. Importanța principiilor generale de drept	54
§2. doctrina	55
Secțiunea a V-a. Jurisprudența	56
§1. Precizări prealabile. Poziția tradițională a doctrinei	56
§2. Jurisprudența izvor de drept secundar (interpretativ) în dreptul românesc	57
52. Precizări prealabile	57
53. Jurisprudența – izvor facultativ	58
54. Jurisprudența – izvor obligatoriu	58
§3. Jurisprudența izvor de drept principal în dreptul românesc	59
55. Jurisprudența – izvor principal „negativ” (abrogativ)	59
56. Jurisprudența – izvor de drept principal creator	60
CAPITOLUL IV. RAPORTUL JURIDIC ÎN AFACERI	62
Secțiunea I. Determinarea, tipurile și caracterizarea raporturilor juridice în afaceri	62
§1. Noțiunea, caracterizarea și identificarea tipurilor de raporturi juridice care se nasc în viața de afaceri	62
57. Noțiune	62
58. Caracterizare	62
59. Identificarea tipurilor de raporturi juridice care se nasc în viața de afaceri	63

§2. Elementele raportului juridic în afaceri (de drept privat) care apar în mediul de afaceri	65
§3. Izvoarele concrete ale raporturilor juridice private și specificul acestora în mediul de afaceri	66
60. Noțiunea de izvor al raportului juridic	66
61. Clasificarea izvoarelor raportului juridic	66
§4. Specificul izvoarelor juridice care apar în mediul de afaceri	68
Secțiunea a II-a. Subiectele raportului de drept privat. Particularitățile acestora în afaceri	69
Subsecțiunea I. Considerații generale privind subiectele de drept. Subiectele specifice mediului de afaceri	69
§1. Categoriile subiectelor de drept privat	69
§2. Subiecte specifice în dreptul afacerilor	69
§3. Specificul raporturilor juridice private care apar în mediul de afaceri	71
62. Precizări prealabile	71
63. Corelația între noțiunea de afacere și noțiunea de întreprindere	71
§4. Determinarea, pluralitatea și schimbarea subiectelor	73
64. Determinarea subiectului raportului juridic	73
65. Pluralitatea subiectelor raportului juridic în cadrul raporturilor juridice obligaționale	74
66. Schimbarea subiectelor raportului juridic	77
Subsecțiunea a II-a. Persoana fizică	79
§1. Capacitatea juridică a persoanei fizice	79
67. Considerații generale	79
68. Capacitatea de folosință a persoanei fizice	80
69. Capacitatea de exercițiu	82
70. Capacitatea delictuală a persoanei fizice	83
Subsecțiunea a III-a. Persoana juridică	84
§1. Noțiunea, elementele și clasificarea persoanei juridice	84
71. Noțiunea	84
72. Elementele persoanei juridice	85
73. Clasificarea persoanelor juridice	86
§2. Capacitatea de folosință a persoanei juridice	88
74. Precizări prealabile	88
75. Începutul, conținutul și încetarea capacitații de folosință	88
§3. Capacitatea de exercițiu a persoanei juridice	89
Secțiunea a III-a. Conținutul raportului de drept privat (Drepturile subiective și obligațiile civile)	90
Subsecțiunea I. Dreptul subiectiv	90
§1. Noțiunea dreptului subiectiv	90
76. Definiția dreptului subiectiv	90
77. Conținutul dreptului subiectiv	91
§2. Clasificarea drepturilor subiective	91
78. Precizări prealabile	91
79. Drepturi absolute și drepturi relative	91
80. Drepturi patrimoniale și drepturi nepatrimoniale	92

81. Drepturile reale. Drepturile de creață. Drepturile potestative	93
82. Drepturi principale și drepturi accesorii.....	94
§3. Recunoașterea, protecția și exercitarea drepturilor subiective.....	97
83. Recunoașterea drepturilor subiective	97
84. Exercitarea drepturilor subiective	98
85. Abuzul de drept	99
Subsecțiunea a II-a. Obligația civilă	100
§1. Noțiunea de obligație civilă	100
86. Definiția obligației civile.....	100
87. Terminologie	101
§2. Clasificarea obligațiilor	101
88. Obligații de a da, obligații de a face și obligații de a nu face	101
89. Obligații de rezultat și obligații de mijloace (de diligență)	102
90. Obligații civile perfecte și obligații imperfecte	104
91. Obligații obișnuite, obligații <i>scriptae in rem</i> și obligații <i>propter rem</i>	104
Secțiunea a IV-a. Obiectul raportului juridic	105
§1. Noțiune și corelații	105
92. Obiectul raportului juridic. Noțiunea de bun	105
93. Corelații. Corelația noțiunii de bun cu noțiunea de obiect al raportului juridic.....	106
§2. Clasificarea bunurilor	107
94. Bunuri corporale și bunuri incorporale	107
95. Bunurile imobile și bunurile mobile.....	107
96. Bunuri aflate în circuitul civil și bunuri scoase din circuitul civil	109
97. Bunuri individual determinate și bunuri de gen	110
98. Bunuri fungibile și bunuri nefungibile	111
99. Bunuri consumptibile și bunuri neconsumptibile.....	112
100. Bunuri frugifere și bunuri nefrugifere	113
101. Bunuri divizibile și bunuri indivizibile	114
102. Bunuri principale și bunuri accesorii	115
103. Bunuri din domeniul public și bunuri din domeniul privat.....	115
104. Bunurile comune și bunurile proprii ale soților.....	116
CAPITOLUL V. PATRIMONIUL, ÎNTERPRINDEREA ȘI FONDUL DE COMERȚ – REPERE ALE ACTIVITĂȚII ÎN AFACERI	118
Secțiunea I. Patrimoniul	118
§1. Considerații generale asupra patrimoniului.....	118
105. Precizări prealabile	118
106. Noțiunea și sediul materiei	118
§2. Caracterele juridice	120
107. Precizări prealabile	120
108. Patrimoniul este o universalitate juridică	120
109. Personalitatea patrimoniului.....	121
110. Unicitatea patrimoniului.....	122
111. Divizibilitatea patrimoniului – aptitudine a oricărui patrimoniu.....	122
112. Patrimoniul de afectație	123

§3. Funcțiile patrimoniului	125
113. Precizări prealabile	125
114. Patrimoniul și gajul general al creditorilor chirografari	125
115. Subrogația universală sau cu titlu universal	126
116. Patrimoniul și transmisiunea universală sau cu titlu universal	129
Secțiunea a II-a. Întreprinderea	129
§1. Noțiunea și clasificarea întreprinderii	129
117. Noțiunea	129
118. Clasificarea întreprinderilor	130
§2. Întreprinderea de afaceri (economică sau comercială)	130
119. Noțiunea întreprinderii de afaceri	130
120. Caracterele întreprinderii de afaceri	131
Secțiunea a III-a. Fondul de comerț	133
§1. Noțiunea, elementele și natura juridică a fondului de comerț	133
121. Noțiunea și elementele fondului de comerț	133
122. Natura juridică a fondului de comerț	134
§2. Delimitarea fondului de comerț de alte noțiuni juridice	135
123. Delimitarea fondului de comerț de patrimoniu	135
124. Delimitarea fondului de comerț de noțiunea patrimoniului de afectație	135
125. Delimitarea fondului de comerț de noțiunea de întreprindere	135

PARTEA A II-A. TEORIA GENERALĂ A CONTRACTULUI

CAPITOLUL I. CARACTERIZAREA GENERALĂ A CONTRACTULUI	139
Secțiunea I. Conceptul de contract	139
§1. Noțiunea și sediul materiei	139
126. Precizări prealabile	139
127. Definiție și terminologie	139
128. Sediul materiei	140
§2. Prințipiu libertății contractuale	141
129. Acordul de voință – trăsătură esențială a contractului	141
130. Libertatea contractuală principiu fundamental al contractului	141
§3. Limitile libertății contractuale	144
131. Precizări prealabile	144
132. Ordinea Publică	144
133. Bunele moravuri	149
Secțiunea a II-a. Clasificarea contractelor	149
§1. Precizări prealabile	149
§2. Contracte de drept privat și contracte de drept public (administrative)	150
134. Precizări prealabile	150
135. Contractele administrative	150
§3. Clasificarea contractelor de drept privat	151
136. Necesitatea și importanța clasificării	151
137. Contractele sinalagmatice (bilaterale) și contractele unilaterale	152
138. Contracte cu titlu oneros și contracte cu titlu gratuit	154

139. Contracte consensuale, contracte solemne, contracte reale.....	157
140. Contracte cu executare <i>uno ictu</i> și contracte cu executare succesivă.....	159
141. Contracte numite și contracte nenumite	160
142. Contracte principale și contracte accesori.....	163
143. Contractele cadru și contractele de executare ale contractelor cadru.....	164
144. Contracte echilibrate și contracte dezechilibrate.....	165
145. Contracte simple, complexe și grupuri de contracte	167
CAPITOLUL II. ARHITECTURA CONTRACTULUI	170
Secțiunea I. Formarea (încheierea) contractului.....	170
Subsecțiunea I. Etapele formării contractului	170
§1. Modalități și etape în încheierea contractului.....	170
146. Precizări prealabile	170
147. Modalități de încheiere a contractului	171
148. Etapele încheierii contractului (realizării acordului de voință) după cum există sau nu etapa negocierii.....	171
§2. Etapa precontractuală	172
149. Negocierea. Precizări prealabile	172
150. Felurile negocierii	172
151. Dreptul comun al negocierii	172
152. Contractele preparatorii (pregătitoare)	176
Subsecțiunea a II-a. Oferta.....	181
§1. Noțiunea și sediul materiei	181
153. Noțiune	181
154. Sediul materiei	182
§2. Condițiile ofertei. delimitarea ofertei	182
155. Precizări prealabile	182
156. Caracterul ferm al ofertei	183
157. Caracterul complet al ofertei	183
158. Îndeplinirea formei legale	184
159. Delimitarea ofertei de alte manifestări de voință	184
§3. Forța și natura juridică a ofertei	185
160. Forța juridică a ofertei	185
161. Natura juridică a ofertei	187
§4. Retragerea și revocarea ofertei	188
162. Retragerea ofertei	188
163. Revocarea ofertei	188
§5. Comunicarea ofertei	189
§6. Caducitatea ofertei.....	189
Subsecțiunea a III-a. Acceptarea ofertei	191
§1. Noțiunea și condițiile acceptării	191
164. Definiția și sediul materiei	191
165. Condițiile acceptării	191
§2. Felurile acceptării	192
166. Acceptarea expresă	192
167. Acceptarea tacită	193

168. Acceptarea necorespunzătoare a ofertei	194
§3. Retractarea acceptării	195
Subsecțiunea a IV-a. Momentul și locul încheierii contractului	195
§1. Momentul încheierii contractului.....	195
169. Precizări prealabile	195
170. Ipoteze practice cu privire la momentul încheierii contractului	196
§2. Locul încheierii contractului	199
Subsecțiunea a V-a. Probleme speciale privind determinarea conținutului contractului în unele situații.....	199
§1. Precizări prealabile	199
§2. Acordul asupra elementelor esențiale	199
171. Noțiune și sediul materiei.....	199
172. Delimitarea unor noțiuni	200
173. Completarea contractului de către instanță	202
§3. Clauza de fuziune. clauzele standard și clauzele neuzuale	203
174. Clauza de „fuziune” (Clauza de neschimbare sau de integralitate).....	203
175. Clauzele standard	203
176. Clauzele neuzuale (art. 1.203 NCC).....	205
Secțiunea a II-a. Validitatea contractelor	207
Subsecțiunea I. Noțiunea și condițiile contractului.....	207
§1. Noțiunea de condiție a contractului	207
§2. Clasificarea condițiilor contractului.....	207
Subsecțiunea a II-a. Capacitatea de a contracta	207
§1. Noțiunea, sediul materiei. Prințipiu capacitatii.....	207
177. Noțiunea și sediul materiei.....	207
178. Prințipiu capacitatii de a încheia contractul.....	208
179. Excepția incapacitatii	208
Subsecțiunea a III-a. Consimțământul	210
§1. Consimțământul și voința juridică	210
180. Noțiunea și felurile consimțământului	210
181. Corelația dintre consimțământ și voința juridică. Corelația dintre voință reală și voință declarată	212
§2. Condițiile de validitate ale consimțământului	214
182. Precizări prealabile	214
183. Consimțământul să emane de la o persoană cu discernământ.....	214
184. Consimțământul să fie serios – exprimat cu intenția de a produce efecte juridice	215
185. Consimțământul să fie liber, adică să nu fie afectat de vreun viciu de consimțământ	216
§3. Eroarea – viciul de consimțământ	216
186. Noțiune și sediul materiei.....	216
187. Clasificarea erorii	217
188. Condițiile erorii	218
189. Cazurile de eroare de fapt-viciu de consimțământ, expres reglementate de lege	221
190. Consecințele juridice ale erorii.....	223

§4. Dolul	226
191. Noțiunea, sediul materiei și natura juridică a dolului.....	226
192. Condițiile dolului	226
193. Consecințele juridice ale dolului	229
§5. Violența	230
194. Noțiune, sediul materiei și natura juridică	230
195. Clasificarea violenței.....	231
196. Condițiile violenței.....	232
197. Starea de necesitate – situație asimilată violenței	233
198. Dependența economică – premisă a violenței economice viciu de consimțământ în afaceri	233
199. Consecințele juridice ale violenței	234
§6. Leziunea	234
200. Noțiunea, sediul materiei și formele leziunii	234
201. Leziunea în cazul majorilor.....	235
202. Leziunea în cazul minorilor	236
203. Domeniul de aplicare a leziunii în afaceri.....	237
204. Consecințele juridice ale leziunii	237
Subsecțiunea a III-a. Obiectul contractului.....	238
§1. Obiectul contractului. Obiectul obligației.....	238
205. Precizări prealabile	238
§2. Condițiile de validitate ale obiectului contractului.....	239
206. Precizări prealabile	239
207. Obiectul să fie determinat sau să fie determinabil	239
208. Obiectul să fie licit	240
209. Obiectul să existe	240
210. Obiectul să fie posibil	241
211. Condiții speciale ale obiectului contractului	241
Subsecțiunea a IV-a. Cauza contractului	243
§1. Noțiunea și sediul materiei.....	243
§2. Condițiile de validitate ale cauzei	244
212. Precizări prealabile	244
213. Cauza trebuie să existe	244
214. Cauza trebuie să fie licită	244
215. Cauza să fie morală	245
§3. Sanctiunea nerespectării condițiilor de validitate ale cauzei.....	245
§4. Proba cauzei	246
§5. Frauda la lege - aplicație a cauzei ilicite și imorale.....	246
Subsecțiunea a V-a. Forma contractului	247
§1. Noțiunea de formă a contractului.....	247
216. Precizări prealabile	247
217. Principiul consensualismului	247
218. Forma cerută <i>ad validitatem</i>	248
Secțiunea a IV-a. Nulitatea contractului	251
Subsecțiunea I. Considerații generale asupra nulității contractului	251
§1. Noțiunea, sediul materiei și caracterizarea nulității contractului	251
219. Noțiunea și sediul materiei	251

220. Caracterizarea nulității contractului	252
§2. Concepția (teorii asupra nulității)	252
221. Precizări prealabile	252
222. Concepțiile asupra nulității	252
§3. Delimitarea nulității de alte instituții juridice	253
223. Nulitatea și rezoluțunea	253
224. Nulitatea și rezilierea	254
225. Nulitatea și caducitatea	254
226. Nulitatea și inopozabilitatea	255
§4. Clasificarea nulităților contractului	255
227. Precizări prealabile	255
228. Nulitatea absolută și nulitatea relativă	255
229. Nulitatea parțială și nulitatea totală	256
230. Nulitate expresă și nulitate virtuală	257
231. Nulitate de fond și nulitate de formă	257
232. Nulități amiabile și nulități judiciare	258
233. Clauzele considerate ca fiind nescrise. Nulitățile de drept	258
Subsecțiunea a II-a. Cauzele și regimul juridic al nulității	261
§1. Cauzele de nulitate	261
234. Cauzele de nulitate absolută	261
235. Cauzele de nulitate relativă	261
§2. Regimul juridic al nulității	262
236. Precizări prealabile	262
237. Regimul juridic de drept comun al nulității contractelor	263
238. Regimul juridic al clauzelor considerate nescrise și al nulităților de drept (teza inexistenței în dreptul privat)	269
Subsecțiunea a III-a. Salvagardarea contractului. Efectele nulității	271
§1. Salvagardarea contractului	271
239. Principiul salvagardării contractului	271
240. Principii de drept care salvează contractul nul	272
241. Rolul părților în salvagardarea contractului	276
242. Principiile limitării efectelor nulității	278
243. Concluzii asupra salvagardării efectelor contractului	278
§2. Efectele și principiile efectelor nulității	279
244. Precizări prealabile	279
245. Principiul retroactivității efectelor nulității	280
246. Principiul restabilirii situației anterioare (<i>restitutio in integrum</i>)	280
247. Principiul anulării contractului subsecvent ca urmare a anulării contractului inițial	282
Secțiunea a IV-a. Eficacitatea contractelor	283
§1. Proba	283
248. Noțiunea formei cerută <i>ad probationem</i>	283
249. Reglementarea cazurilor de aplicabilitate a formei <i>ad probationem</i>	284
250. Situații în care legiuitorul instituie forma <i>ad probationem</i> cu caracter special pentru anumite contracte	286
§2. Opozabilitatea față de terți	286

251. Noțiune.....	286
252. Aplicații ale formei pentru opozabilitate față de terți.....	287
§3. Rolul voinței părților în determinarea eficacității contractului (modalitățile obligațiilor decurgând din contract)	288
253. Considerații prealabile	288
254. Condiția	289
255. Termenul	294
CAPITOLUL III. EFECTELE CONTRACTULUI	300
Secțiunea I. Considerații generale asupra efectelor contractului.....	300
§1. Noțiunea efectelor contractului.....	300
256. Precizări prealabile	300
§2. Determinarea (stabilirea) efectelor	301
257. Precizări prealabile	301
§3. Interpretarea contractului	302
258. Noțiunea și clasificarea interpretării contractului	302
259. Domeniul de aplicare al interpretării contractului.....	304
260. Reguli generale de interpretare ale contractului stabilite de NCC	304
261. Reguli speciale aplicabile clauzelor neclare.....	308
§4. Enunțarea principiilor efectelor contractului	310
Secțiunea a II-a. Obligativitatea contractului între părți	311
Subsecțiunea I. Prințipiul forței obligatorii a contractului („ <i>pacta sunt servanda</i> ”)	311
§1. Noțiune. Sediul materiei. fundament	311
262. Noțiunea și sediul materiei	311
263. Fundamentul prințipiului forței obligatorii	311
§2. Excepții prevăzute de lege de la prințipiul forței obligatorii a contractului („ <i>pacta sunt servanda</i> ”)	312
264. Precizări prealabile	312
265. Cazurile de extindere a forței obligatorii a contractului	312
266. Cauze de restrângere a prințipiului forței obligatorii a contractului	313
§3. Teoria impreviziunii („ <i>rebus sic stantibus</i> ”)	315
267. Noțiunea, fundamentalul și domeniul de aplicare al impreviziunii	315
268. Inexistența unei clauze de menținere a valorii contractului – premisa aplicării impreviziunii în condițiile art. 1.271 NCC	318
269. Condițiile impreviziunii	320
270. Efectele impreviziunii	322
§4. Irrevocabilitatea contractului – consecință a prințipiului forței obligatorii	324
271. Regula simetriei în contracte – „ <i>mutuus consensus – mutuus dissensus</i> ”	324
272. Revocarea unilaterală a contractului	325
§5. Efectele specifice ale contractelor sinalagmatice	330
273. Precizări prealabile. Prințipiu reciprocității și interdependenței prestațiilor	330
274. Excepția de neexecutare a contractului	331
275. Rezoluțunea și rezilierea contractelor	331

276. Riscul contractului	331
Secțiunea a III-a. Efectele contractului față de terți	332
Subsecțiunea I. Prințipiu relativityi efectelor contractului.....	332
§1. Noțiune. Sediul materiei. Fundament	332
277. Noțiunea relativityi contractului.....	332
278. Fundamentul prințipiu relativityi.....	333
279. Determinarea poziționării pe categorii a subiectelor de drept față de contract.....	333
280. Corelația între categoriile de persoane raportate la contract	341
§3. Excepțiile de la prințipiu relativityi.....	342
281. Noțiunea de excepție de la prințipiu relativityi	342
282. Reprezentarea	343
283. Promisiunea faptei altuia	344
284. Actele juridice (acordurile) colective	344
285. Acțiunile directe	346
286. Stipulația pentru altul	347
Subsecțiunea a II-a. Prințipiu opozabilității	353
§1. Corelația între prințipiu opozabilității și prințipiu relativityi	353
287. Noțiunea și sediul materiei prințipiu opozabilității	353
288. „Cunoașterea” contractului – premisă a prințipiu opozabilității	355
289. Importanța practică a prințipiu opozabilității	356
§2. Excepțiile de la prințipiu opozabilității	358
290. Noțiunea de excepție de la prințipiu opozabilității	358
291. Enumerarea excepțiilor de la prințipiu inopozabilității	358
§3. Simulația	359
292. Noțiune. Sediul materiei. Natură juridică	359
293. Structura simulației	360
294. Condițiile de existență ale simulației	360
295. Scopurile și validitatea simulației	361
296. Clasificarea (tipurile) simulației	362
297. Efectele simulației	364
CAPITOLUL IV. EXECUTAREA CONTRACTULUI	368
Secțiunea I. Dreptul comun al executării contractului	368
§1. Executarea conformă (corespunzătoare) – exigența generală a executării oricărei obligații contractuale	368
298. Noțiunea executării conforme	368
299. Conformitatea materială (obiectivă). Conformitatea funcțională (subiectivă)	369
300. Cum și cine face aprecierea conformităților?	370
§2. Prințipiile executării contractului	371
301. Prințipiu executării contractului cu bună-credință	371
302. Prințipiu cooperării contractuale	373
303. Prințipiu salvgardării contractului	375
304. Prințipiu executării în natură a obligațiilor decurgând din contract	375
Secțiunea a II-a. Plata	376

§1. Considerații generale.....	376
305. Noțiunea și sediul materiei.....	376
§2. Subiectele plății	378
306. Persoanele care pot face plata	378
307. Persoanele care pot primi plata	379
§3. Condițiiile plății.....	380
308. Precizări prealabile	380
309. Regula indivizibilității plății	380
310. Condiții cu privire la obiectul plății	381
311. Locul plății	384
312. Data plății.....	385
§4. Cheltuieli pentru efectuarea plății.....	386
§5. Proba plății.....	386
313. Precizări prealabile. Sarcina probei.....	386
314. Regimul juridic al „probei plății”.....	387
315. Prezumții de plată reglementate de lege.....	388
§6. Imputația plății	388
316. Noțiunea de „imputație a plății”. Feluri	388
§7. Punerea în întârziere a creditorului	391
317. Noțiune	391
318. Cazurile de punere în întârziere ale creditorului	391
319. Efectele punerii în întârziere a creditorului.....	392
Secțiunea a III-a. Cauzele și consecințele neexecutării contractului.....	392
§1. Cauzele neexecutării contractului.....	392
320. Neexecutarea contractului – realitate juridică	392
§2. Opțiunile creditorului în cazul neexecutării („remediile” contractuale).....	395
321. Precizări prealabile	395
322. Opțiunile creditorului în caz de neexecutare. Noțiunea de remediu contractual	395
323. Reguli de invocare a remediilor	396
324. Clasificarea remediilor	401
Secțiunea a III-a. Remediile propriu-zise (care au ca scop salvagardarea contractului)	403
§1. Termenul suplimentar de executare.....	403
325. Noțiune	403
326. Condițiiile termenului suplimentar de executare	404
327. Punerea de drept în întârziere a debitorului – excepție de la regula acordării termenului suplimentar	406
328. Efectele punerii în întârziere	407
329. Corelația ofertei de executare informală a debitorului cu punerea în întârziere a creditorului	408
§2. Excepția de neexecutare	408
330. Noțiunea și fundamentele excepției de neexecutare.....	408
331. Condițiiile de admisibilitate ale excepției de neexecutare ale contractului.....	409
332. Mecanismul (procedura) invocării excepției de neexecutare	413

333. Efectele excepției de neexecutare	414
Secțiunea a IV-a. Executarea silită în natură a obligațiilor	416
§1. Considerații generale.....	416
334. Sediul materiei	416
335. Principiul executării în natură a obligațiilor.....	416
§2. Executarea silită a obligațiilor de a da	417
336. Condiție prealabilă exercitării dreptului creditorului a remediu	
executării silite în natură	417
337. Obligația de a da bunuri de gen.....	417
338. Obligația de a da bunuri certe	418
339. Remedii assimilate executării în natură a obligației de a da	418
§3. Executarea silită în natură a obligațiilor de a face.....	421
340. Executarea silită a obligațiilor de a face și libertatea individuală a	
debitorului	421
§4. Executarea silită a obligațiilor de a nu face	423
§5. Concluzii asupra executării silite în natură a obligațiilor	423
CAPITOLUL V. ÎNCETAREA CONTRACTULUI	425
Secțiunea I. Noțiunea și cauzele încetării contractului.....	425
§1. Considerații generale.....	425
341. Noțiune și terminologie.....	425
342. Încetarea contractului și salvagardarea acestuia (salvarea acestuia)	425
§2. Cauzele încetării contractului și clasificarea acestora	426
343. Cauzele încetării contractului în accepționea largă a termenului	
(<i>lato sensu</i>).....	426
344. Clasificarea cauzelor de încetare a contractului	427
Secțiunea a II-a. Rezoluțunea și rezilierea contractelor	428
§1. Considerații generale.....	428
345. Noțiune. Natură juridică. Sediul materiei.....	428
346. Domeniul de aplicare al rezoluționii, rezilierii.....	429
§2. Felurile și clasificarea rezoluționii.....	430
347. Precizări prealabile	430
348. Clasificarea rezoluționii în funcție de izvor	430
349. Clasificarea rezoluționii după modul în care operează	431
350. După întinderea efectelor rezoluțunea poate fi totală sau parțială	432
§3. Dreptul comun al rezoluționii. reducerea prestațiilor.....	432
351. Noțiunea. Regim juridic	432
352. Condițiile rezoluționii	433
353. Rezoluțunea judiciară.....	437
354. Rezoluțunea unilaterală	437
§4. Rezoluțunea convențională. pactele comisorii exprese.....	440
355. Reglementarea și noțiunea rezoluționii convenționale	440
356. Condițiile de eficacitate ale pactelor comisorii	440
357. Felurile convențiilor rezolutorii (pactelor comisorii)	443
§5. Reducerea prestațiilor.....	444
§6. Rezilierea contractelor	444

§7. Efectele rezoluțiunii și ale rezilierii	445
358. Efectele rezoluțiunii	445
Secțiunea a III-a. Imposibilitatea fortuită de executare.....	447
§1. Noțiunea. Sediul materiei. Domeniul de aplicare al imposibilității fortuite de executare	447
359. Noțiunea și sediul materiei.....	447
360. Domeniul de aplicare al imposibilității fortuite de executare	447
§2. Felurile și efectele imposibilității fortuite de executare	449
361. Felurile imposibilității fortuite de executare	449
362. Efectele imposibilității fortuite de executare	450
§3. Condițiile imposibilității fortuite de executare	451
363. Debitorul să nu fie în întârziere la data producerii evenimentului fortuit.....	451
364. Obligația debitorului de a notifica într-un termen rezonabil producerea cazului de imposibilitate de executare.....	451
§4. Riscul în materie contractuală.....	452
365. Noțiunea „riscului”.....	452
366. Riscul în contractele translative de proprietate	453
CAPITOLUL VI. RĂSPUNDEREA CONTRACTUALĂ	455
Secțiunea I. Considerații generale privind răspunderea contractuală.....	455
§1. Noțiunea concepția și fundamentul răspunderii contractuale	455
367. Noțiunea și reglementarea răspunderii civile contractuale.....	455
368. Concepția asupra răspunderii contractuale.....	456
369. Corelația dintre răspunderea civilă contractuală și răspunderea civilă delictuală	457
Secțiunea a II-a. Condițiile răspunderii contractuale	458
§1. Considerații generale.....	458
§2. Fapta ilicită. Neexecutarea obligațiilor contractuale	460
370. Noțiunea de „faptă ilicită” în materie contractuală	460
371. Neexecutarea propriu-zisă (totală și parțială).....	460
372. Executarea necorespunzătoare sau defectuoasă	461
373. Executarea cu întârziere	462
374. Proba neexecuției obligațiilor	462
§3. Prejudiciul.....	463
375. Noțiunea și clasificarea prejudiciilor.....	463
376. Condițiile reparării prejudiciului	464
§4. Legătura de cauzalitate.....	466
§5. Vinovăția debitorului	467
377. Considerații generale.....	467
378. Formele vinovăție.....	467
379. Cauze care înlătură vinovăția	470
380. Proba vinovăției	470
Secțiunea a III-a. Daunele interese (remediu contractual al executării prin echivalent)	472
§1. Noțiunea. Sediul materiei și condițiile acordării daunelor-interese	472

381. Considerații prealabile	472
382. Considerații generale asupra daunelor-interese.....	472
383. Condițiile acordării daunelor-interese	473
384. Felurile daunelor-interese.....	474
385. Evaluarea daunelor-interese	474
§2. Evaluarea judiciară	475
386. Domeniul de aplicare. Aspecte generale	475
387. Principiul reparării integrale a prejudiciului	476
388. Obligația creditorului de a-și limita prejudiciul [daunele – art. 1.534 alin. (2) NCC și art. 1.531 alin. (2) teza a II-a NCC]	478
389. Concluzii	478
§3. Evaluarea legală	479
390. Noțiune. Domeniul de aplicare.....	479
391. Regulile juridice particulare privind obligațiile pecuniare	479
392. Evaluarea daunelor-interese moratorii în cazul obligațiilor de a face și a altor obligații decât cele pecuniare	482
§4. Evaluarea convențională a daunelor-interese (clauza penală)	483
393. Noțiunea. Funcțiile. Natura juridică a clauzei penale	483
394. Felurile și efectele clauzei penale.....	487
395. Mecanismul și funcționarea clauzei penale.....	489
396. Arvuna – varietatea clauzei penale.....	494
§5. Convenții privitoare la răspunderea contractuală	496
397. Clauzele privitoare la răspundere	496
398. Clauzele de nerăspundere.....	498
399. Clauzele limitative de răspundere	498
400. Clauzele prin care se agravează răspunderea	499
Secțiunea a IV-a. Răspunderea contractuală pentru fapta altuia	500
§1. Corelația între răspunderea contractuală personală a debitorului (art. 1.518) și răspunderea contractuală pentru fapta altuia (art. 1.519)	500
401. Principiul răspunderii personale a debitorului	500
402. Regula răspunderii debitorului pentru persoanele de care se folosește în executarea obligațiilor contractuale asumate	500
§2. Condițiile răspunderii contractuale pentru fapta terțului. Aplicații ale acesteia.....	501
403. Obligația contractuală a debitorului să execute prin altul	501
404. Desemnarea terțului substituit să fie făcută în mod expres sau tacit de către debitor	501
405. Neexecutarea <i>lato sensu</i> a obligațiilor contractuale ale debitorului principal să consteă în fapta ilicită și culpabilă a terțului substituit în executare	502
406. Inexistența unei clauze de scutire de răspundere a debitorului în contractul inițial	503
407. Aplicații speciale ale răspunderii contractuale pentru fapta altuia.....	503
§3. Concluzii privind răspunderea contractuală pentru fapta altuia.....	504

CAPITOLUL VII. CESIUNEA DREPTURILOR ȘI OBLIGAȚIILOR CONTRACTUALE	506
Secțiunea I. Cesiunea de creață	506
§1. Noțiunea, clasificarea și natura juridică a cesiunii de creață.....	506
408. Noțiunea și sediul materiei	506
409. Clasificarea cesiunii	508
410. Natura juridică a cesiunii de creață	508
§2. Eficacitatea cesiunii de creață	509
411. Precizări prealabile	509
412. Validitatea cesiunii de creață.....	509
413. Opozabilitatea cesiunii	510
§3. Efectele cesiunii de creață	511
414. Efectele cesiunii de creață între părți	511
415. Efectele cesiunii față de terți	514
§4. Particularități ale regimului juridic al cesiunii creațelor constatate prin titluri nominative, la ordin sau la purtător	518
416. Precizări prealabile	518
417. Clasificarea titlurilor de valoare	519
418. Reguli juridice generale privind transferul creațelor cuprinse în titluri de valoare	521
Secțiunea a II-a. Preluarea de datorie	523
§1. Considerații generale asupra „preluării de datorie”	523
419. Situația legislativă până la intrarea în vigoare a NCC	523
420. Noțiunea și sediul materiei preluării de datorie.....	523
§2. Formele preluării de datorie	524
421. Cesiunea de datorie	524
422. Contractul încheiat între creditor și noul debitor prin care se convine preluarea datoriei	527
§3. Ineficacitatea preluării de datorie	528
§4. Operațiuni tehnico-juridice prin care se poate realiza indirect „preluarea de datorie”	528
423. Precizări prealabile	528
424. Novația prin schimbare de debitor	529
425. Stipulația pentru altul	529
Secțiunea a III-a. Cesiunea contractului	530
§1. Noțiune. Sediul materiei. caracterizare și clasificare	530
426. Noțiune. Sediul materiei.....	530
427. Caracterizarea cesiunii contractului	532
428. Clasificarea cesiunii contractului	532
§2. Condițiile de eficacitate ale cesiunii contractului	533
429. Validitatea cesiunii contractului	533
430. Eficacitatea <i>stricto sensu</i> a cesiunii contractului (acceptarea contractantului cedat)	535
§3. Efectele cesiunii contractului	536
431. Efectele cesiunii în lipsa consimțământului contractantului cedat sau până la exprimarea acestuia	536

432. Efectele cesiunii după manifestarea consumămantului contractantului cedat	538
CAPITOLUL VIII. PRESCRIPTIA EXTINCTIVĂ ȘI DECĂDEREA ÎN MATERIE CONTRACTUALĂ	542
Secțiunea I. Considerații generale privind prescripția.....	542
§1. Noțiunea, natura juridică, rolul și importanța prescripției.....	542
433. Noțiunea prescripției și sediul materiei	542
434. Ce este prescripția? Natura juridică a acesteia	545
435. Rolul și importanța prescripției	545
436. Caracterul normelor care reglementează prescripția extinctivă	546
§2. Efectul prescripției extinctive	547
437. Ce anume „se stinge” prin prescripție?	547
438. Posibilitățile persoanei îndreptățite să invoke prescripția	548
439. Care sunt consecințele neprevălării de prescripție a persoanei îndreptățite?.....	548
440. Efectele împlinirii termenului de prescripție extinctivă asupra dreptului subiectiv și obligației civile	548
441. Principiile efectului prescripției extinctive	549
Secțiunea a II-a. Domeniul prescripției extinctive	551
§1. Noțiunea domeniului prescripției extinctive.....	551
442. Precizări prealabile	551
443. Domeniul prescripției extinctive în afaceri	552
§2. Probleme speciale privind domeniul prescripției extinctive	555
444. Valorificarea dreptului subiectiv pe calea excepției.....	555
445. Acțiunea în constatare	557
446. Dualitatea de acțiuni.....	557
447. Acțiunea în repararea unui prejudiciu moral.....	557
448. Acțiunea în restituire a prestațiilor executate în baza unui contract desființat sau ale cărui obligații au devenit imposibil de executat	558
Secțiunea a III-a. Termenele de prescripție extinctivă	559
§1. Noțiunea, caracterizarea și clasificarea termenelor de prescripție extinctivă	559
449. Noțiune	559
450. Caracterizarea termenelor de prescripție extinctivă	559
451. Clasificarea termenelor de prescripție	560
§2. Termenul general și termenul special	560
452. Termenul general de prescripție extinctivă	560
453. Termenele speciale de prescripție extinctivă.....	561
Secțiunea a IV-a. Cursul prescripției extinctive	562
§1. Începutul prescripției extinctive.....	562
454. Regula generală privind începutul prescripției extinctive	562
455. Reguli speciale privind începutul prescripției extinctive	563
§2. Suspendarea prescripției extinctive	569
456. Noțiune și „rațiune”	569
457. Cauzele de suspendare	569

458. Efectele suspendării	572
§3. Întreruperea prescriptiei extinctive	574
459. Noțiune și rațiune	574
460. Cauzele de întrerupere	574
461. Efectele întreruperii prescriptiei	578
462. Beneficiul și extinderea efectului întreruptiv	579
§4. Repunerea în termenul de prescripție	579
463. Noțiune și rațiune	579
464. Termenul pentru repunerea în termenul de prescripție	580
465. Efectul repunerii în termenul de prescripție	580
§5. Renunțarea la prescripție	581
466. Noțiunea și felurile renunțării la prescripție	581
467. Efectele renunțării la prescripție	581
BIBLIOGRAFIE	583